

17.10.2024

Suomen Kiipeilyliitto ry.

Yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2025

Sisällysluettelo

Yleistä.....	3
Pitkän tähtäimen tavoitteet	4
Tavoitteet 2025	5
Tiivistelmä toimintasuunnitelmasta eri tulosalueille 2025	5
Hallinto	10
Valiokunnat ja niiden toiminta	11
Koulutustoiminta (KOVA)	12
Ski Mountaineering- toiminta (SKIMO)	14
Kilpailutoiminta (KIVA)	14
Lasten ja nuorten toiminta (NUVA)	16
Access-toiminta (ACCESS)	18
Edunvalvonta ja viranomaisyhteistyö	20
Julkaisutoiminta ja yleinen tiedotustoiminta	20
Kirjat	20
Koulutusmateriaalit.....	21
Tiedotustoiminta	21
Seurojen tukeminen	22
Talous.....	23
Allekirjoitukset.....	23
Liite 1: SKIL budjetti 2025	24

Yleistä

Kiipeily on sekä Suomessa että muualla maailmassa voimakkaasti kasvava laji, joka kiinnostaa erityisesti lapsia ja nuoria ja joka sopii yhtä lailla miehille ja naisille, nuorille ja vanhoille. Maassamme arvioidaan nyt olevan jopa 40 000 kiipeilyn harrastajia, kasvu on ollut huimaa jo viimeiset 20 vuotta. Uusien kiipeilyhallien ja kiipeilykäyttöön kehitettävien kallioiden myötä kasvu tulee jatkumaan.

Kiipeilyn olympiastatus ja kilpakiipeilyn Tokion 2021 olympialaisissa tekemä onnistunut ensiesiintyminen sekä viimeisissä Olympialaisissa Pariisissa 2024 tekemä vahva vaikutelma ovat ennestään lisännyt kiipeilyn houkuttelevuutta varsinkin lasten ja nuorten keskuudessa. Valtioneuvoston tilaamassa 2022 koululaiskyselyssä (15.12.2022) kiipeily oli koululaisten viidenneksi mieluisin harrastustoive, ja toisena liikuntaharrastuksista. Mukana kyselyssä oli 81 eri harrastusvaihtoehtoa, käytännössä kaikki mahdolliset harrastukset. 32% kaikista vastanneista halusi aloittaa kiipeilyn.

Skimountaineering (SKIMO) eli vuorihiihto on Kiipeilyliiton toinen olympialaji, jonka kansallisen toiminnan ja laajemman maajoukkutoiminnan aloittaminen on iso tehtävä ja haaste.

Maajoukkutoiminta on jo käynnissä muutaman urheilijan ja valmentajan voimin. Toiminnan kotimaisen toiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen tarvitaan ulkopuolista rahoitusta. SKIMO on tuleva talviolympialaji, ensiesiintyminen on 2026 Olympialaisissa Milanossa ja Cortina d'Ampezzossa.

Kiipeilystä tulee useimmille harrastajille elämäntapa, eli koko elämänkaaren mittainen liikunta- ja luontoharrastus. Kiipeilyn eri lajit kehittävät kuntoa, voimaa, itsetuntemusta, harkintaa sekä luonnon ja sen voimien kunnioitusta. Kiipeilytoiminta kasvattaa luottamusta toiseen ihmiseen ja kehittää sosiaalisia taitoja.

Suomen Kiipeilyliitto on suomalaisten Kiipeilyliittoon hyväksytyjen kiipeilyseurojen kattojärjestö.

Kiipeilyliitto on jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

- Suomen Olympiakomitea ja SUEK
- Kiipeilyn kansainvälinen kattojärjestö UIAA
- Kilpakiipeilyn kansainvälinen kattojärjestö IFSC
- Ski Mountaineeringin kansainvälinen kattojärjestö IFSM

Liittoon kuuluvissa seuroissa harrastetaan kiipeilyn eri lajeja: kaikille sopivaa sisäliikuntaa (seinäkiipeily ja bouderointi), kilpaurheilun lajeja (boulderointi, köysikiipeily, nopeuskiipeily ja jääkiipeily), Suomessa jokamiehenoikeuksien piiriin kuuluvia luonnossa liikkumisen lajeja (kalliokiipeily, boulderointi eli siirtolohkareilla ja matalilla kallioilla ilman köyttä tapahtuva kiipeily sekä jääkiipeily) sekä ulkomaanmatkoilla tehtävää alppi- ja vuorikiipeilyä.

Liitto tukee valiokuntiansa kautta seurojen toimintaa. Tukea annetaan seurojen nuorisotoiminnan, kilpailemisen ja kilpailujen järjestämiseen, koulutukseen, kalliokiipeilyyn, kiipeilykallioiden varustukseen ja kunnossapitoon, kiipeilypaikkojen lupa-asioihin sekä sisäkiipeilypaikkojen ja hallinnon kehittämiseen. Liiton toimihenkilö ja hallitus työskentelevät yhdessä eri valiokuntien kanssa tukien niiden alaisuuteen kuuluvia toimintoja.

SKIL toiminnan perusajatuksena ovat sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat, ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Pitkän tähtäimen tavoitteet

Koska kiipeilyn suosio kasvaa edelleen nopeasti eteenkin nuorten keskuudessa ja Olympia-statuksen myötä siitä on tulossa valtavirtaa. Kiipeilyliiton tavoitteena on seuraavien 5–10 vuoden aikana kasvaa niin sanottujen suurten lajiliittojen joukkoon. Tämä puolestaan luo edellytykset sille, että myös yhteiskunta ottaa vakavasti niin lajin harrastusedellytysten kuin kilpailutoiminnankin rahoituksen. Kasvu on tärkeää myös kumppaneilta saatavan rahoituksen näkökulmasta. Tämä lajin ulkopuolelta tuleva rahoitus puolestaan takaa sen, että Kiipeilyliitolla on lajin suosioon nähden riittävät resurssit tukea lajin kehittymistä ja vastata niihin odotuksiin, jotka tulevat niin lajin harrastajilta, kilpakiipeilijöiltä, kuin myös muilta kiipeilyn ammattilaisilta.

Tämä edellyttää tietenkin paitsi itse lajin suosion kasvua, myös sitä että lajin järjestäytymisastetta saadaan nostettua olennaisesti nykyiseltä tasolta. Tämä puolestaan edellyttää sitä, että Kiipeilyliiton oman toiminnan laatua, sekä liiton yleistä resursointia saadaan merkittävästi parannettua tulopohjaa laajentamalla. Tämän lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön (tämän hetken tilanne) neljän vuoden välein tekemät syvällisemmät arvioinnit lajin resursoinnista ja sen suunnasta ovat erittäin keskeisessä roolissa. Seuraava isompi arviointi tapahtuu OKM:n alkuperäisten suunnitelmien mukaan vuoden 2028 lopussa tehtävien avustushakujen yhteydessä. Tämän vuoksi tulevien vuosien toimenpiteet ja aikaansaadut tulokset ovat keskeisessä roolissa. Ison huolenaiheen aiheuttaa OKM kaikkiin lajeihin kohdistuva valtionavustuksien iso romahdus vuoden 2026 avustuksiin, ja epätietoisuus sen jälkeisen ajan tuista. Vaikka Kiipeilyliitto on liiton hyvän toiminnan ansioista ollut jo vuosia ns. kasvuryhmän laji, eli valtionapu olisi pitänyt periaatteessa olla nousussa, ovat leikkaukset toistaiseksi kohdistuneet samansuuruisina kaikkiin lajeihin. Vuoden 2025 alkuun osuu myös nykyisen toiminnanjohtajan eläköityminen ja uuden perehdyttäminen, mikä omalta osaltaan näkyy myös liiton toiminnassa ja taloudessa.

Vaikka laji ei luonnostaan ole ns. korkean järjestäytymisasteen laji, suurten joukkoon kasvamisen pitäisi olla harrastajamäärän luoman kasvupohjan ja lajin houkuttelevaisuuden puolesta mahdollista. Onnistumisen edellytyksenä on se, että järjestäytymisen merkitys ymmärretään laajasti ja että eri sidosryhmien yhteistyötä onnistutaan parantamaan olennaisesti.

Tavoitteet 2025

- Toiminnanjohtajan eläköitymiseen liittyvä uuden toiminnanjohtajan vaihdosprosessi saadaan onnistuneesti suoritettua kevään 2025 aikana.

Tavoitteet 2026 avustushakuun mennessä (ts. vuoden 2025 loppu):

- Liiton tulopohjaa on saatu levennettyä merkittävästi eteenkin kaupallisten kumppanuuksien kautta. Toisin sanoen, esimerkiksi kaupallisten kumppanien kohdalla nykyisestä noin 15k€:n tasosta on päästy useamman kymmenen tuhannen euron tasolle. Tällä varaudutaan myös tuleviin OKM avustuksen leikkauksiin.
- Liiton järjestäytymisastetta on saatu nostettua nykyisestä runsaan 10%:n tasosta ainakin 20%:iin harrastajista ja sen myötä liiton jäsenmäärä on noussut nykyisestä runsaasta 5000:sta jäsenestä likelle 7 000:tta jäsentä. Tämä on vaativa tavoite, vaikka jäsenmäärä kasvaa hyvin niin järjestäytymisaste ei ole viime vuosina merkittävästi noussut.

Tavoitteet vuoden 2028 avustushakuun mennessä (ts. vuoden 2028 loppu):

- Liiton tulopohjan laajeneminen jatkuu. Kaupallisten kumppanuuksien tuoma tulopohja lasketaan sadoissa tuhansissa euroissa.
- Järjestäytymisaste saadaan vakiinnutettua minimissään 25%:n tasolle. Liiton jäsenmäärä on noussut 15 000 jäseneen.
- Kokonaisrahoituspohja haarukassa 1– 2M€ ja myös toiminta kokonaisuudessaan rahoituksen mukaisella tasolla.
  - Kumppanitulot 2028 yli 200k€, vs. 2024 taso n. 15k€
  - Jäsenmaksutulo 2028 yli 800k€, vs. 2024 taso n. 310k€
  - OKM avustukset n. 250k€, vs. 2024 taso n. 80k€.

Tiivistelmä toimintasuunnitelmasta eri tulosalueille 2025

Kärkihanke 2025

- **Kiipeilystä nuorten ja lasten suosikkilaji!** – Kiipeily harrasteena kiinnostaa lapsia ja nuoria. Kiipeilyliitto ja sen jäsenseurat haluavat nostaa lajin profiilia lasten ja nuorten lajina ja tiedotuksella saavuttaa mahdollisimman suuri joukko tätä ikäluokkaa ja heidän vanhempiaan. Kiipeilykokeilujen, kampanjoiden sekä laadukkaan seuratyön ja hienojen harrastuspaikkojen myötä yhä useampi lapsi ja nuori voi löytää koko elämän kestävän harrastuksen ja turvallisen yhteisön. Nuorten MM–kilpailut pidetään Suomessa 2025, tällä on iso vaikutus lajin näkyvyyteen nuorten kilpailulajina. Kiipeilyseura sai ensimmäistä kertaa Tähtiseura–statuksen, tämä nuorten kategoriassa vuonna 2024. Muita seuroja kannustetaan ja sparrataan hakemaan tähtiseuraksi vuonna 2025. SKIL panostaa lasten ja nuorten ohjaajakoulutuksen kehittämiseen. Lasten ja nuorten ohjaustoimintaa pyritään pitämään kohtuullisilla kustannuksilla kaikkien saatavilla olevaksi harrasteeksi. Kiipeilyliitto kannustaa seuroja panostamaan teemaan “kiipeilevät lapset ja nuoret luonnossa”, heille

opetetaan toimimista, käyttäytymistä ja leirytyymistä luonnossa seurojen ulkokiipeilyretkien ja leirien aikana. Lapsille muodostuu näin vahva ja kestävä kehitykseen perustuva luontosuhde, joka kantaa aikuisuuteen. Lasten ohjatun kiipeilytoiminnan kautta opitaan toimimaan ryhmissä, vahvistetaan lapsen kasvua ja he omaksuvat liikunnallisen terveen elämäntavan. Liitto edistää sellaisten lapille ja nuorilla tavoitettavien, lähellä taajamia ja kulkuyhteyksiä sijaitsevien luonnon kiipeilypaikkojen avaamista ja kehittämistä, joiden luo pääsee julkisilla kuluvälineillä ja jopa pyöräillen tai kävellen.

Talous

- Talouden vahvistaminen ja resurssien riittäminen myös vuoden 2026 OKM tuen ennakoitua isoa vähenemistä ajatellen. Tämän hetken arviona on, että Kiipeilyliiton tulee valmistautua siihen, että OKM:n tuet tulevat vähenemään 2026 n. 20 000 – 30 000€.
- Liiton johdon sukupolvenvaihdon toteuttaminen, joka vaatii sekä aikaa, että rahaa koska perehdyttäminen vaatii kahden henkilön yhtäaikaisen työn. Kustannusten osalta puhutaan noin 25 000 – 30 000€ suuruudesta erästä vuodelle 2025.
- Useamman vuoden voimakkaan kustannustason nousun takia liitolla ja myös jäsenseuroilla on isoja haasteita taloutensa kanssa, tätä taklataan talouden sopeuttamistoimilla ja jäsenmaksujen korotuksilla.
- Panostetaan vahvasti oman tulonhankinnan lisäämiseen keskittämällä tulevan toiminnanjohtajan resursseja kumppanuushankintaan.

Seurojen tukeminen

- Tuetaan jäsenseuroja mm. seuraavilla toimilla:
  - Liiton hallitukselta haettavissa: seuratuki, erillinen kiipeilykalliotuki sekä tuki nuorisotoiminnan aloittamiseen sekä ulkokiipeilypaikkojen kehittämiseen tarkoitettu access-tuki. Avustuksilla tuetaan ulkokallioiden kehittämistä (mm. parkkipaikat, kallioankkurit, varmistuspultit ja koulutusta niiden asentamiseen), nuorisotoiminnan aloittamista ja kehittämistä, kilpailuihin osallistumista, kisajärjestämistä sekä seurojen valmennusta ja ohjaajakoulutusta.
  - Liitto neuvottelee seurojen jäsenille kiipeilyvakuutuksen.
  - Jäsenseuroilla on liiton jäsenyyden kautta voimassa seuran toiminnanvastuu- ja vapaaehtoistyön tapaturmavakuutus (TuplaTurva) sekä Teosto ja Gramex oikeudet musiikin esittämiseen seuran tapahtumissa. Nämä vakuutukset sisältyvät seurojen jäsenveroon.

Hallinto

- Kiinnitetään huomioita yhdenvertaisuuteen liiton hallituksessa ja valiokunnissa sekä seurojen hallintoelimissä liiton yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.
- Kasvatetaan valiokuntien vapaaehtoisten ja uusien jäsenten määrää, etenkin nuorien keskuudessa. Vuonna 2024 osassa valiokuntia koko jopa pieneni. Viimeistään vuonna 2026,

kun OKM:n leikkaukset astuvat voimaan, valiokunnissa on oltava riittävästi vapaaehtoisia resursseja, jotta kululeikkausten vaikutukset saadaan vähennettyä.

Koulutustoiminta

- Vakiinnutetaan vuonna 2024 toteutettu ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmäpäivitys. SKIL:n laajaa ja laadukasta ohjaaja- ja kouluttajakoulutusta kehitetään edelleen. Päivitetään ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmän kouluttajaohjeita päivitetyn järjestelmän mukaiseksi. Urheiluopistojen kanssa tehty yhteistyö kiipeilyn tunnetuksi tekemiseksi liikunnanohjaajien keskuudessa jatkuu. Halukkaista liikunnanohjaajista koulutetaan SKIL:n koulutusohjelman mukaisia ammattitaitoisia kiipeilyohjaajia mm. sisäseinille. Resurssien puitteissa tullaan osallistumaan kansainvälisiin kiipeilyseminaareihin. Liiton kouluttajien omaa osaamista tullaan kehittämään erilaisilla sisäisillä koulutuksilla: EA-koulutus, pelastuskoulutukset, lajitaidot, opettamisen haasteet ym. Panostetaan uusien kotisivujen sisältöön ja käyttöön.

Ski Mountaineering-toiminta (SKIMO)

- Ski Mountaineering- toimintaa kehitetään 2025 aikana, haettavien avustusten ja muiden resurssien puitteissa. SKIMO:n maajoukkue-toiminta keskittyy muutaman huippu-urheilijan kansainvälisiin kilpailuihin ja harjoitteluun. SKIMO pääsi vuonna 2024 mukaan Olympiakomitean uusien talviolympialajien tukiprosessiin, tästä prosessista odotetaan myös taloudellista tukea lajin kehittämiseen.

Kilpailutoiminta ja huippu-urheilu

- Suomi järjestää, ensimmäistä kertaa pohjoismaissa kiipeilyn suurimmat kansainväliset kilpailut eli nuorten MM-kilpailut. Kilpailut järjestetään Helsingissä 28.7.-3.8.2025.
- Suomi lähettää joukkueet niin aikuisten kuin junioreiden boulder- ja köysikiipeilyn PM-kilpailuihin (vähintään 10 osallistujaa/kilpailu). Suomella ei ole PM-kilpailujen järjestämisvuoroa vuonna 2025.
- SM-kilpailut järjestetään kaikissa ikäryhmissä boulderoinnissa, köysikiipeilyssä, nopeuskiipeilyssä ja jääkiipeilyssä aikuisille ja junioreille, boulderoinnin ja köysikiipeilyn mestaruuskilpailut kids-ikäisille.
- Maajoukkue-toiminnassa tuetaan nuorten maajoukkueen harjoittelu- ja kilpailumahdollisuuksia tavoitteena saavuttaa Euroopan kärki, sekä jääkiipeilymaajoukkueen osallistumista World cup - osakilpailuihin. Lisäksi kilpailutoiminnassa kehitetään tuomaritoimintaa.
- Lisätään yhteistyötä Mäkelänrinteen lukion kanssa akatemiatoiminnan kehittämiseksi.
- Haettu OK:n tehostamistukea harjoitteluseinän rakentamiseksi Mäkelänrinteeseen Kotimaista maajoukkueleiritoimintaa yhdessä urheilijoiden ja valmentajien kanssa.
- Haettu OK:n tehostamistukea leiritoiminnan kehittämiseksi.

- Jatketaan yhteistyötä pohjoismaisten kiipeilyliittojen kanssa kehittämällä joka vuosi järjestettäviä PM-kilpailuja. Vuonna 2025 tarjotaan Baltian maille mahdollisuus tulla osallistumaan 2026 lähtien.
- Aikuismaajoukkueen osallistumista kansainvälisiin kilpailuihin tuetaan Eurocupin ja World Cupin osalta.
- Vuoden 2025 aikuisten ja juniorien maajoukkueet valitaan marraskuun lopussa järjestettävässä karsintatilaisuudessa.
- Etsitään omaa harjoittelupaikkaa/kiipeilyseinää juniorimaajoukkueen kilpailunomaisiin harjoituksiin ja myös kilpailujen järjestämiseen.
- Jääkiipeilymaajoukkueen osalta Suomen kiipeilyliitto tukee urheilijoiden osallistumista World Cup kilpailuihin.

Lasten ja nuorten liikunta

- Uusia kiipeilyseuroja tuetaan nuorisotoiminnan aloittamisessa.
- Parannetaan lajin tunnettavuutta lasten ja nuorten parissa.
- Kannustetaan ja tehostetaan lasten ja nuorten ohjattua kiipeilytoimintaa.
- Junnuohjaajakoulutusta kehitetään ja järjestetään eri puolilla Suomea tarpeen mukaan.
- Järjestetään yhteistyössä kiipeilyseurojen kanssa junioriohjaajille tapaaminen/seminaari.
- Vuonna 2025 osallistutaan Islannissa järjestettävälle Nordic Youth Camp:lle.
- Järjestetään Suomen oma junnuleiri Ahvenanmaalla.
- Vuonna 2025 nuorisovaliokunta auttaa kiipeilyseuroja matkalla Tähtiseuraksi, lasten ja nuorten liikunnan osalta. Nuorisovaliokunta auditoi ja tukee Tähtiseuraksi hakevia kiipeilyseuroja, sekä mainostaa mahdollisuutta lähteä mukaan hakuprosessiin.

Access

- Uusien ulkokiipeilykallioiden käyttöönottoon ja vanhojen kallioiden käyttöön liittyy ajoittain niin kutsuttuja ”access”-haasteita. Näitä haasteita pyritään ennaltaehkäisemään ja syntyneitä kiistoja ratkaisemaan yhteistyössä eri järjestöjen ja viranomaistahojen kanssa.
- Parannetaan ja varmistetaan uusien ja vanhojen ulkokiipeilykallioiden turvallisuutta yhteistyössä jäsenseurojen kanssa.
- Kallioiden turvallisuusvarustuksessa käytetään korkealaatuista CE-hyväksyttyä välineistöä ja ainoastaan Kiipeilyliiton kouluttamat asentajat suorittavat turvallisuusvarusteiden asennustyön.
- Koulutetaan tarpeen mukaan uusia asentajia ja access-vastaavia seuroihin.
- Hankitaan uutta asennusvälineistöä ja jo olemassa olevat välineet huolletaan.
- Kouluttajille järjestetään koulutusta myös lupien hankkimisesta, lainsäädännöstä, jokamiehen oikeuksista ja ympäristöasioista.
- Tehdään viestintää tärkeistä access-asioista.
- Tuetaan seuroja kalliotalokoiden järjestämisessä ja organisoimisessa.
- Viestitään tärkeistä ja ajankohtaisista access-asioista.
- Jatketaan liiton hallinnoimien köysi- ja bouldertopojen julkaisemista 27Cragsin kautta.

- Viestitään uudesta julkaisusta eli Ulkokiipeilypaikkojen perustamis- ja ylläpito-oppaasta.
- Lisätään seurayhteistyötä ja tapaamisia seurojen access-vastaavien kanssa.
- Selvitetään access-rahaston perustamista Kiipeilyliitolle. Rahaston avulla hankittaisiin access -ongelmista kärsineitä kiipeilykallioita Kiipeilyliiton omistukseen.

Ulkoliikuntapaikkojen eli kiipeilykallioiden perustaminen ja käyttö

- Kalliokiipeilyn turvallisuus on toiminnan ytimessä.
- Seuroille myönnetään hakemuksesta tukea kiipeilykallioiden kehittämiseen ja niiden käytön turvaamiseen. Vapaa kiipeily kallioilla pyritään turvaamaan maanomistajatahosta riippumatta.
- Suositaan kaikille kiipeilijöille (myös aloittelijat ja nuoret) soveltuvien kiipeilykallioiden ja -reittien kehittämistä.
- Ympäristönäkökohdat huomioidaan kalliokiipeilyssä → kannustetaan perustamaan julkisilla kulkuvälineillä saavutettavia kiipeilypaikkoja.
- Eri luontoa käyttävien ryhmien ja järjestöjen välisiä konflikteja ennaltaehkäistään ja ratkaistaan (access-työ).
- Vuonna 2024 tehty ”Ulkokiipeilypaikkaopas” tulee tukemaan jäsenseuroja, kuntia ja sidosryhmiä ulkokiipeilypaikkojen perustamisessa ja ylläpidossa. Kirja valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana.
- Vuonna 2025 edistetään access-rahaston perustamista. Rahaston ja sen lahjoitusten tavoitteena on ratkaista access-ongelmia pysyvästi maanomistusten avulla.
- Tiivistetään yhteistyötä maakunnallisten virkistysalueyhdistysten kanssa.

Sisäkiipeilyn olosuhteiden parantaminen

- Suomessa kiipeilyharrastuksen kasvua rajoittaa monilla pienemmillä paikkakunnilla riittävän laadukkaiden sisäliikuntapaikkojen puute. Tuetaan uusien kiipeilyseinien perustamista ja peruskorjaamista etenkin seuratuken avulla.
- Kiipeilyliiton Opetus- ja kulttuuriministeriölle tuottama ”Kiipeilyseinäopas” (OKM liikuntapaikkajulkaisu no 111) on rakentamisprojektin osapuolten käytettävissä julkisiin tiloihin rakennettavissa kiipeilyseinähankkeissa.
- Tuetaan halliyrittäjien ja paikallisten seurojen välistä yhteistyötä levittämällä parhaita toimintakäytäntöjä.
- Lisätään vuoropuhelua liiton, kaupallisten hallien yhdistyksen ja yksittäisten halliyrittäjien välillä.

Tiedotustoiminta

- Uudistettuja www-sivuja kehitetään ja panostetaan digitaaliseen viestintään.
- Liitto päivittää näkyvyys- ja tiedotusstrategian liiton ja seurojen käyttöön.
- Kehitetään nopeampaa tiedottamista verkkosivujen, Facebookin sekä kiipeilymaajoukkueen Climbing Team Finland -instagram-tilin avulla.

- Palkataan tiedottaja projektiluonteisesti eri hankkeisiin. Tiedottaja kehittää ja toteuttaa liiton tiedotusta valiokuntien, liiton sisäisen tiedotuksen sekä liiton ja seurojen välisen tiedotuksen osalta.
- Seuroille tiedotetaan lisäksi mm. sähköpostitse, tapaamisissa ja puhelimen välityksellä.

Harrasteliikunta

- Kiipeilyn suosio harrasteliikuntana on jo vuosia ollut huikeassa kasvussa ja SKIL:lla on merkittävä rooli uusien harrastajien ohjeistamisessa lajin pariin. Liitto palkkaa tiedottajan (OKM tuen puitteissa) osapäiväisesti tai projektiluonteisiin hankkeisiin.
- Kiipeily isoksi lajiksi!
  - o Pitkän aikavälin kärkihanke toteutetaan seurojen kanssa nostamalla kiipeilyn näkyvyyttä ja toiminnan laatua. Näin lajista tehdään helpommin lähestyttävä ja houkuttelevampi.
- Uusien www-sivujen sisältöä ja ulkoasua parannetaan houkuttelemaan uusia harrastajia seurojen ja liiton toimintaan.
- Seurojen jäsenmäärien kasvattamista edistetään tukemalla seurojen ja paikkakunnan kaupallisten kiipeilyhallien yhteistyötä ja jäsenhankintaa.
- Myös omalla lisääntyvällä varainhankinnalla kerätään resursseja hankkeen toteutukseen.
- SKIL:in ja seurojen avaamat ja ylläpitämät luonnossa sijaitsevat kiipeilypaikat ovat jokaisen harrastajan käytössä. Kallioiden asentamiseen tarvittavaa välineistöä lähetetään seuroille (hakemuksen perusteella, kun ehdot on täytetty) ja asennushenkilökuntaa koulutetaan seuroihin.
- SKIL myöntää hakemusten perusteella seuroille tukea kiipeilytoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen, etupäässä uuteen toimintaan ja pienemmille paikkakunnille.
- Pienempien paikkakuntien seurojen harjoittelupaikkoja pyritään kehittämään mm. seuratuella ja asiantuntijatuella avulla. Kuntayhteistyötä lisätään.
- SKIL kouluttaa ohjaajia ja kouluttajia pitämään harrastajille seuroissa ja kiipeilyhalleissa kiipeilyn alkeis- ja jatkokursseja sekä sisäseinillä että kalliolla.

Hallinto

SKIL kehittää hallintoaan ja jäsenpalveluja nuoriso- ja harrastetoiminnan osalta. Liiton viestintä- ja seurayhteistyö on keskeisessä roolissa hyvien jäsenpalvelujen tuottamisessa. SKIL sääntömääräiset kokoukset järjestetään 2025 (OKM valtionavustuksen haku- ja selvityspäivien puitteissa)- kevätkokous pidetään lähtökohtaisesti huhtikuun lopulla ja syyskokous lokakuun aikana. Jäsenseurojen edustajat, sekä valiokuntien jäsenet tapaavat kevät- ja syyskokouksien yhteydessä, toimintasuunnitelmapäivillä sekä tarpeen vaatiessa.

Panostetaan vahvasti oman tulonhankinnan lisäämiseen.

Liitolle tehdyt hallinto-ohjeet, sisältäen mm. kulukorvauskäytännöt, vapaaehtoistoimijoiden valinnat ja perehdyttäminen sekä muita ohjeita ja suosituksia, julkaistaan ja ne ohjaavat ja tukevat liiton ja seurojen toimintaa yhä ammattimaisemmaksi.

ToSu-eli toimintasuunnitelmapäivät järjestetään loppukesästä, elo-syyskuun vaihteessa. Päiville osallistuvat hallitus, toimisto, valiokunnat ja halukkaat jäsenseurojen edustajat. Päivien ennakkokutsu lähetetään jo ennen kesälomasesonkia. Suunnitteluprosessissa on vakiinnutettu käytäntö, että valiokunnilta saadaan keskustelun pohjaksi jo etukäteen alustavat ehdotukset tulevan vuoden toimintasuunnitelman painopistealueista, sekä budjettiluonnos. Päivillä keskustellaan seurojen puheenjohtajien, hallituksen jäsenten sekä valiokuntien kesken tulevan vuoden toiminnasta, taloudesta ja haasteista sekä esitellään kuluvan vuoden saavutuksia ja tilannetta toiminnassa ja taloudessa. Päivillä tehdään myös ryhmätehtäviä, jotka hallitus ja toimisto ovat valmistelleet. Tosu-päivien keskustelut, ehdotukset ja tehtävät ovat pohjana tulevan vuoden budjetin ja toiminnan teossa. Päivien merkitys on viime vuosina kasvanut, ja kaikki liiton ydintoimijat pyritään saamaan mukaan. Lisäksi Tosu-päivä on erinomainen tilaisuus tutustua liiton toimintaan ja prosesseihin sekä liiton, valiokuntien ja seurojen päättäjiin.

SKIL:n hallitus kokoontuu tarpeen mukaan päättämään sille asetetuista tehtävistä, kokouksia järjestetään noin kerran kuukaudessa. Uusia hallitusjäseniä opastetaan hyvän hallinnon pelisääntöihin ja toimintatapoihin, tässä isossa roolissa on liiton uudet hallinto-ohjeet. Kokoukset valmistellaan etukäteen valmistelupalavereissa. Hallituksen ja toimiston kesken pidetään viikkopalavereita. Asioita valmistellaan sähköpostitse ja tarvittaessa järjestetään etäkokouksia. Lisäksi hallitus ja valiokuntien puheenjohtajat kokoontuvat tarvittaessa. Hallintoon pyritään saamaan ehdolle tasapuolisesti sekä nais- että miesjäseniä. Jäsenseuroja veloitetaan tekemään samoin. Liiton toiminnan ja seurojen osallistamista lisätään.

Toiminnan läpinäkyvyys on tärkeä kaikessa toiminnassa ja päättämisessä, sitä tuetaan ja lisätään.

Tiedotuksesta vastaa lähinnä toiminnanjohtaja ja mahdollisesti palkattu tiedottaja yhdessä valiokuntien kanssa. Valiokuntien ja jäsenistön välinen tiedotus tapahtuu välitiedotteiden, internetin, valiokuntien omien some-kanavien ja muiden julkaisujen avulla. Yleisistä asioista tiedotetaan myös SKIL Facebook-sivustolla, ja access-asioista SKIL access Facebook-sivuilla.

Liiton uusia www-sivuja kehitetään edelleen. Sekä www-sivujen että muun digitaaliseen tiedotuksen määrään ja sisältöihin panostetaan.

Valiokunnat kokoontuvat tarpeen mukaan vuosittain, yhteyttä pidetään lisäksi koulutusten ja tapaamisten yhteydessä sekä erilaisilla yhteysvälineillä. Valiokunnat tiedottavat päätöksistään säännöllisesti toiminnanjohtajalle, hallitukselle ja jäsenistölle.

Uuden toiminnanjohtajan perehdytys suoritetaan maaliskuun loppuun mennessä. Jotta siirtymästä saadaan mahdollisimman saumaton, uusi ja vanha toiminnanjohtaja työskentelevät lokakuu 2024 – maaliskuu 2025 yhtä aikaa.

Valiokunnat ja niiden toiminta

Suomen Kiipeilyliitto ry:n valiokunnat 2025 ovat:

- **Koulutusvaliokunta (KOVA):** Koulutusvaliokunta vastaa turvallisuuteen liittyvästä koulutuksesta Suomessa. Koulutusvaliokunnalla on oma koulutusjärjestelmä, joka on muotoiltu suomalaisen kiipeilyn tarpeisiin. SKIL ja koulutusvaliokunta järjestää kaiken ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen maassamme ja määrittelee sisällöt peruskursseihin. Koulutusvaliokunnan toiminta nivoutuu läheisesti kaikkiin SKIL:n toiminnan osa-alueisiin.
- **Kilpailuvaliokunta (KIVA):** Kilpailuvaliokunta vastaa kilpailutoiminnasta Suomessa ja maajoukkue toiminnasta ulkomailla. Valiokunta vastaa nuorten ja aikuisten toiminnan suunnittelusta ja organisoimisesta. Sen tehtävänä on myös kilpailujen järjestämisen organisointi sekä yhdessä hallituksen ja toimiston kanssa yhteydenpito kansainvälisiin kattojärjestöihin IFSC:iin ja UIAA:han.
- **Ski Mountaineering-valiokunta (SKIMO):** uusi valiokunta aloittaa ja kehittää tämän SKIL:n alaisen uusimmat Talviolympialaislajin toimintaa. Valiokunta hoitaa yhteyksiä Ski Mountaineeringin kansainväliseen kattojärjestöön IFSM:iin. Valiokunnan toiminta on alkuvaiheessa ja sen käynnistämiseen tarvitaan tukea esim. OKM tai OK avustusten muodossa.
- **Nuorisovaliokunta (NUVA):** Nuorisovaliokunta vastaa nuorten harrastuskiipeilyä ja sen päätehtävänä on junnu toiminnan kehittämisen tukeminen jäsenseuroissa, kiipeilyn junnuohjaajakoulutuksen järjestäminen ja kehittäminen sekä yhteisten leirien järjestäminen Suomessa ja niihin osallistuminen muissa pohjoismaissa. NUVA auttaa ja auditoi seurojen Tähtiseura- statuksen hakemista lasten ja nuorten liikunnan osalta.
- **Access-valiokunta (ACCESS):** Access-valiokunta kehittää ja ylläpitää ulkokiipeilypaikkojen (köysikiipeily ja boulder) vapaan kiipeilyharrastuksen edellytyksiä, lupa-asioita ja turvallisuutta. Valiokunta tekee ennaltaehkäisevää toimintaa ongelmien ja ristiriitojen välttämiseksi ja auttaa jäsenseuroja ongelmien selvittämisessä. Valiokunta kouluttaa seuroihin kiipeilyreittien tekijöitä ja antaa tukea seurojen access-vastaaville.

Valiokuntiin etsitään uusia, motivoituneita ja sitoutuneita jäseniä kehittämään valiokuntien toimintaa ja kiipeilyn harrastamisen edellytyksiä. Kaikkien valiokuntien kokoonpanoissa pyritään lisäämään diversiteettiä, että saataisiin niihin eri ikäisiä ja taustaisia ihmisiä, sekä naisia että miehiä. Valiokuntien vapaaehtoisten määrää pyritään kasvattamaan, kuitenkin tarvitaan tekeviä käsiä, ja ottaen huomioon valiokunnan toiminnan luonteen.

Koulustuominta (KOVA)

Yleistä

Kiipeilyliiton laaja koulutusjärjestelmä kouluttaa eriasteisia kouluttajia ja ohjaajia liiton, seurojen, opistojen, koulujen, seurakuntien ja muiden yhteisöjen sekä matkailu- ja elämyspalvelujen käyttöön. SKIL:llä on kansainvälinen hyväksyntä SCI (Sport Climbing Instructor) - ja RCI (Rock Climbing Instructor) tasoille asti. SKIL:n köysitoiminnan ja kiipeilyn ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksiin osallistuu vuosittain lähes 800 henkilöä noin 100 koulutuspäivänä.

Koulutusjärjestelmä kehitetään jatkuvasti ja järjestelmää kehittävien kouluttajien ammattitaitoa parannetaan.

Koulutusvaliokunta ylläpitää ja kehittää peruskurssijärjestelmää, ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmää sekä osallistuu valmentajakoulutuksen kehittämiseen. Peruskurssijärjestelmä tukee kiipeilijän taitojen ja turvallisuusajattelun kasvua. Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmässä mukana olevia koulutetaan ohjaajiksi ja kouluttajiksi. Valmennuskoulutusmoduuleilla opitaan eritasoisiksi valmentajiksi.

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmä on päivitetty vuonna 2024. Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusta on muutettu entistä moduulimaisemmaksi. Sisä- ja ulkotoiminnan jako on nähty mielekkääksi erottaa eri moduuleiksi. Vakiinnutetaan kentällä toimintavuonna ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmäpäivitys.

Yrittäjiä, järjestöissä toimivia, opettajia ja kaikkia kiipeilyttämistä kiinnostuneita koulutetaan jatkossakin köysitoiminnanohjaaja (KTO)-kursseilla yleisen kiipeilyturvallisuuden parantamiseksi. Tarjotaan sisäseinän yläköysiohjaajataso moduuleja sekä ohjaaja- että kouluttajatasoilla pelkästään sisätoimintaan keskittyville.

KTO 3 -moduulia eli Korkeaharjoiterata-ohjaaja koulutusta pidetään ylläpitävänä koulutuksena lähinnä päivitysten muodossa eteläisen Suomen lisäksi myös muilla paikkakunnilla mm. lapissa.

Urheilukiipeilykouluttaja UKK - (kansainvälinen taso SCI) ja kalliokiipeilykouluttaja KKK (kansainvälinen taso RCI) -kursseille otetaan jatkossa - resurssit huomioiden - kouluttautumaan muitakin kurssilaisia kuin vain pelkästään oman liiton/seurojen koulutusjärjestelmän putkisuorittajia. Eri opistojen kanssa laajennetaan yhteistyötä sekä ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen organisoinnissa ja markkinoinnissa että syventävän opetuksen ja harjoittelun järjestämisessä. Pyritään tarjoamaan kaikille halukkaille laadukasta koulutusta - vaikka vain oman itsensä kehittämiseen ja lajituntemuksen lisäämiseen ja siitä saatavan ilon kasvattamiseen.

Kansallinen toiminta

Eritasoisia ohjaajakursseja (SKO, SKO-koe, KTO 1, KTO 2, KTO-koe, KTO-sisämoduuli, sisä-KTO-koe, KTO 3, SKK, UKK, UKK-koe, JKO, RCI1, RCI2, RCI-koe ja JKK) järjestetään eri puolilla maata paikallisten vastuukouluttajien toimesta, SKIL:n valvonnassa, yhteensä yli 100 koulutuspäivää.

Kalliokiipeilykouluttajakurssia (KKK- eli RCI-kurssi) ei toteudu toimintavuonna 2025. Tilastollisesti kurssi on järjestetty joka toinen vuosi.

Päivitetään ohjaaja- ja kouluttajakoulutusjärjestelmän kouluttajaohjeita tehdyn järjestelmäpäivityksen mukaiseksi. Vaaditaan kurssilaisilta jatkossa sisällöllisesti laadukkaampia kiipeilypäiväkirjoja SKK-, UKK-, JKO- ja RCI- moduuleilla. Ohjeistukset tulivat voimaan 1.1.2015 ja niiden päivitykset 1.1.2024.

Koulutusvaliokunta osallistuu SKIL:n turvallisuusstrategian toteuttamiseen ja kehittämiseen. Liiton kouluttajille tarkoitettu kiipeilyyn räätälöity ensiapu- ja pelastusharjoitus tullaan järjestämään myös vuonna 2025. Järjestetään myös perinteinen vastuukouluttajien yhteinen koulutus- ja keskustelutilaisuus. Lisäksi järjestetään KTO-ohjaajille, SKK- kouluttajille, UKK-kouluttajille, KO-ohjaajille ja KKK-kouluttajille täydennyskoulutuspäivä.

Kansainvälinen toiminta

Nostetaan SKIL- kouluttajien tietotaitotasoa muiden maiden järjestöjen järjestämissä koulutuksissa esimerkiksi BMC (British Mountaineering Council)-seminaarissa, UIAA-seminaarissa tai BMC:n tapaamisessa.

Valiokunnan kokoukset

Valiokunta suunnittelee kokoontuvansa kuusi kertaa ensi vuoden aikana. Tämän lisäksi asioita hoidetaan puhelimitse ja sähköpostitse.

Tiedotus

Koulutusvaliokunnan tiedotustoiminta hoidetaan kurssien yhteydessä ja sähköpostin, Facebookin, Instagramin, SKIL www-sivujen sekä sähköpostilistojen kautta.

Uudistettujen Www-sivujen koulutustoimintaan liittyvät osuudet tehdään yhdessä koulutusvaliokunnan kanssa.

Ski Mountaineering- toiminta (SKIMO)

Yleistä

Ski mountaineering on uusi laji Kiipeilyliiton alla. Skimo on tuleva talviolympialaislaji, ensiesiintymisen Milano-Cortinassa 2026. Uusi valiokunta perustettiin vuodenvaihteessa 2023/2024.

Valiokunta toteuttaa tulevan maajoukkueen toimintaa ja resurssien puitteissa kehittää kotimaista Ski Mountaineering toimintaa. Ski Mountaineering-valiokunnan ja lajin kattojärjestötoiminnan käynnistämiseen tarvitaan ulkopuolista tukea, sitä on haettu OKM:ltä ja OK:lta. Resurssien mahdollistaessa palkataan henkilö aloittamaan ja kehittämään valiokunnan toimintaa.

Kilpailutoiminta (KIVA)

Yleistä

Kilpailuvaliokunta jatkaa vuonna 2025 kilpakiipeilyn kehittämistä niin kotimaisen kuin kansainvälisen toiminnan osalta.

Suomessa järjestetään vuonna 2025 juniorien MM-kilpailut. Nämä ovat suurimmat kansainväliset kiipeilykilpailut jotka tuovat yli 700 urheilijaa Suomeen. Kilpailut järjestetään 28.7.-3.8.2025.

Muussa kotimaisessa toiminnassa painopiste on huippu-urheilun puitteiden parantamisessa urheiluakatemoissa ja maajoukkueleirien osalta. Näihin molempiin on haettu OK:n tehostamistukea.

Ulkomailla PM-kilpailuja kehitetään yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa kohti kiinnostavampaa kilpailua nostamalla kilpailujen tasoa ja kiinnostavuutta, ja tuomalla Baltian maat mukaan.

Kilpailutoiminta kotimaassa

- Kiipeilyliitto tukee seuraavien kilpailujen järjestämistä Suomessa
SM-kilpailut kaikissa ikäryhmissä boulderissa, köysikiipeilyssä, nopeuskiipeilyssä ja jääkiipeilyssä.
- Kiipeilyliitto tukee kilpailujen livestream:ien näkyvyyttä.
- Jatketaan Kiipeilyliiton roolin selkeyttämistä SM-kilpailujen järjestämisessä. Tavoitteena tehdä kilpailujen järjestämisestä mahdollisimman helppoa seuroille ja halleille. Kilpailunjärjestäjän opas jatkaa päivittymistä.
- Järjestetään tuomarikoulutuksia aina tarpeen mukaan SM-kilpailujen yhteydessä
- Aktivoidaan seuroja kilpailuihin liittyen.
- Osallistujien ja valmentajien ilmoittautuminen kilpailuihin seurojen kautta 2025 lähtien.
- Otetaan IFSC REDs standardit osaksi kotimaista kilpailutoimintaa.

Kansainvälinen kilpailutoiminta

Suomen Kiipeilyliitto on mukana muiden pohjoismaiden kanssa kehittämässä PM-kilpailuista kiinnostavaa ja varteenotettavaa tapahtumaa. Vuonna 2025 tarjotaan Baltian maille mahdollisuutta tulla mukaan vuoden 2026 kilpailuihin.

Kilpailuvaliokunta toimii Suomen Kiipeilyliiton edustajana kansainvälisen kiipeilyliitto IFSC palaverissa ja kokouksissa.

Maajoukkuevalinta ja kotimainen maajoukkue-toiminta

- Maajoukkueen valintakriteerit päivitetään ja julkaistaan joka vuoden alussa
- Maajoukkueiden valintakriteeristön mukaisesti niin aikuisten kuin juniorien maajoukkue valintaa varten järjestetään karsintatilaisuus vuoden 2024 loppupuolella.
- Maajoukkueen karsintatilaisuuteen osallistuneille urheilijoille järjestetään harjoitteluleiritoimintaa erillisen suunnitelman mukaisesti.
- Haettu OK:n tehostamistukea leiritoiminnan kehittämiseksi
- Juniorien ja aikuisten maajoukkueella on omat johtajat.

Aikuisten kansainvälinen kilpailutoiminta

Aikuisten maajoukkueen osallistumista IFSC kilpailuihin tuetaan valittujen urheilijoiden osalta. Osassa kilpailuja saattaa olla mukana myös maajoukkueen johtaja.

Pyrkimyksenä on saada suomalaisia osallistumaan Eurocup ja World Cup –kilpailuihin sekä erityisesti PM–kilpailuihin.

Juniorien kansainvälinen kilpailutoiminta

Juniorimaajoukkue osallistuu IFSC alaisiin kansainvälisiin kilpailuihin erillisen suunnitelman mukaisesti. Liitto tukee osallistumista matkanjärjestämisen ja valmentajien osalta. Kansainvälisiin kilpailumatkoihin yhdistetään harjoitteluleirejä mahdollisuuksien mukaan.

Kansainvälisistä kilpailuista PM–kilpailut ottavat pääpainon. Lisäksi Eurocup –kilpailuihin osallistutaan kunkin vuoden kilpailukalenterin huomioon ottaen.

Jääkiipeilymaajoukkue

Jääkiipeilymaajoukkueen osalta Suomen kiipeilyliitto tukee jääkiipeilymaajoukkueeseen valittujen aikuisurheilijoiden osallistumista UIAA World Cup –kilpailuihin.

Juniorijääkiipeilymaajoukkue osallistuu UIAA:n alaiseen Junioreiden MM–kilpailuun tai Eurocup kilpailuihin, joissa on myös juniorisarjat. . Liitto tukee osallistumista matkanjärjestämisen ja valmentajien osalta.

Tuetut kiipeilijät edustavat Suomea ja kiipeilyliittoa, ja heidän odotetaan näyttävän hyvää esimerkkiä muille kiipeilijöille ja edistävän lajin näkyvyyttä.

Antidoping

SKIL Reilun kilpailun ohjelma ”Puhdas Ote” hyväksyttiin SKIL:n hallituksessa ja SUEK:issa vuonna 2023. Ohjelma sisältää antidoping–ohjelman lisäksi kilpailumanipulaation torjuntaohjelman.

Kilpailijasopimuksessa maajoukkueurheilijat on sitoutettu antidoping säännöstöön.

Kilpailuvaliokunta toimittaa SUEK:lle dopingvalvonnan toteuttamiseen tarvittavat tiedot pyydetysti, kuten esimerkiksi maajoukkueiden kokoonpanot sekä harjoitus- ja leiritiedot sekä kilpailutiedot.

Valiokunnan kokoukset

Valiokunta kokoontuu tarvittaessa. Pääosa asioista hoidetaan päivittäisellä kommunikaatiolla.

Tiedotus

Kilpailuvaliokunnan tiedotustoiminta hoidetaan sähköpostin, Facebookin, Instagramin ja SKIL:n www–sivujen kautta. Maajoukkue toiminnasta julkaistaan aktiivisesti Climbing Team Finland –instagram tilillä. Tilin toimintaa pyritään aktiivisesti kehittämään ja seuraajamääriä kasvattamaan.

Lasten ja nuorten toiminta (NUVA)

Nuorisovaliokunnan tehtävänä on ohjatun junnutoiminnan kehittäminen ja sen laadun ja turvallisuuden lisääminen jäsenseuroissa.

Junnuohjaajakoulutus

Nuorisovaliokunta tulee vuonna 2025 järjestämään yhden junnuohjaajakoulutusta tarpeen mukaan. Uudistettua junnuohjaajakoulutusta on myös kevyempi pitää, sillä siinä on nykyisin kaksi etäiltä ja yksi lähipäivä.

Junnuohjaajatapaaminen / seminaari

Järjestämme junnuohjaajatapaamisen/seminaarin yhteistyössä jonkun kiipeilyseuran kanssa, jos tarvetta ja intoa löytyy kentältä.

Tähtiseura

Vuonna 2025 nuorisovaliokunta on valmis auttamaan kiipeilyseuroja matkalla Tähtiseuraksi, lasten ja nuorten liikunnan osalta. Nuorisovaliokunta auditoi ja tukee Tähtiseuraksi hakevia kiipeilyseuroja, sekä mainostaa mahdollisuutta lähteä mukaan hakuprosessiin.

Nordic Youth Camp

Osallistumme Nordic Youth Campille suomalaisten junnujen kanssa. Vuonna 2025 on Islannin vuoro järjestää leiri.

Junnutoiminnan tukeminen uudessa seurassa

NUVA avustaa seuroja junnutoiminnan aloittamisessa tarpeen mukaan. Uudesta seurasta tullaan valitsemaan työryhmä, 2–4 henkilöä, joka alkaa kehittää nuorisotoimintaa yhdessä NUVA:n edustajan kanssa. Työryhmän tavoitteena on aloittaa yhteistyö myös kunnan liikuntapalveluiden kanssa.

Tavoitteena on, että toimintavuoden lopussa uudella seuralla olisi viikoittain vähintään kaksi junnuvuoroa (alkeis- ja jatkoryhmä).

NUVA tukee tarvittaessa uuden junnutoiminnan aloittamista taloudellisesti esim. hankkimalla seuran käyttöön junnutoimintaan soveltuvia kiipeilyvarusteita. Seuralla on mahdollisuus vuoden kuluttua junnutoiminnan vakiinnuttua lunastaa varusteet itselleen.

Jotta junnujen turvallisuus pysyisi mahdollisimman korkeana, kannustetaan kaikkia jäsenseuroissa junioritoimintaa pyörittäviä KTO tai SKO koulutukseen, mikäli seurassa harrastetaan junnujen kanssa köysikiipeilyä.

Muuta

Suunnitelmissa on järjestää vuonna 2025 Suomen oma junnuleiri Ahvenanmaalla.

Nuorisovaliokunta etsii uusia jäseniä, jotka voisivat sitoutua mieluiten kahdeksi vuodeksi toimintaan mukaan. Myös puheenjohtajan vaihdos on ajankohtainen, mutta uutta puheenjohtajaa ei olla vielä löydetty.

Valiokunnan kokoukset

Valiokunta kokoontuu etäyhteyksin noin kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuukaudet. Kerran vuodessa kokoonnumme naamatusten, samalla kehitämme toimintaa ja ideoimme tulevia tapahtumia. Tämän lisäksi asioita hoidetaan puhelimitse ja sähköpostitse.

Tiedotus

Nuorisovaliokunnan tiedotustoiminta hoidetaan sähköpostin, SKIL:n www-sivujen, Facebook-sivuston, Whatsapp:n sekä omien skil_nuoriso sivujen kautta. Tiedotusta seuroihin päin kehitetään, jotta toiminta saataisiin näkyvämmäksi ja tiedonkulku sujuvammaksi.

Access-toiminta (ACCESS)

Uusien kiipeilykallioiden käyttöönottoon ja vanhojen paikkojen käyttöön liittyy usein niin kutsuttuja ”access”-haasteita. Näistä haasteista eli kiipeilykielloista ja vapaan kiipeilyn rajoittamisesta on muodostunut lyhyessä ajassa suurin kalliokiipeilyä estävä tekijä maailmassa. Ongelmia esiintyy usealla eri alueella; maanomistajien pyrkimys rajoittaa vapaata kiipeilyä, jokaisenoikeuteen liittyvät tulkinnat ja oikeuden rajoittamisyritykset, yksityisteiden käyttöön liittyvät konfliktit, erilaisten luonnonsuojeluyhdistysten – ja järjestöjen kanssa syntyvät ristiriidat.

Usein ongelmien taustalla on tietämättömyyttä kiipeilystä lajina ja kiipeilyn ympäristövaikutuksista, joten yhteistyö eri järjestö- ja viranomaistahojen kanssa sekä aktiivinen tiedottaminen tulevat edelleen muodostamaan kiipeilyn edunvalvonnan kivijalan. Hyvä yhteistyö ja suhteet eri järjestöjen ja viranomaistahojen kanssa on auttanut ratkaisemaan kiipeilijöiden eduksi rajoituspyrkimyksiä useissa eri tapauksissa eri puolella maatamme.

SKIL:n access-ryhmä perustettiin vuonna 2010 ja nykyisin se toimii yhtenä liiton valiokuntana. Valiokunnan tärkein tehtävä ja tavoite on pyrkiä tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään kiipeilyyn ja kallioiden käyttöön liittyviä access-ongelmia. Valiokunnan jäsenet edustavat monipuolisesti eri osaamisalueita kuten kaavoitusta, viranomaistoimintaa, jokaisenoikeuksia, luonnonsuojelua, boulderkiipeily, reitistökarttojen (ns. topojen) tekoa ja kallioiden kehittämistä.

Valiokunta toimii myös eräänlaisena päivystävänä verkostona, joka pyrkii reagoimaan nopeasti erilaisiin kiipeilijöiden ja seurojen esille nostamiin havaintoihin ja ongelmiin sekä tiedottamaan niistä muille kiipeilijöille.

SKIL access Facebook-sivua käytetään nopeana väylänä tiedottamisessa ja akuuteissa ongelmatilanteissa.

Seuroille on budjetoitu haettavaksi erillinen Kallioavustus. Avustusta myönnetään kiipeilykallioilla / bouldereilla esiintyvien ongelmien ehkäisyyn ja kallioiden käytön turvaamiseen; esimerkkeinä pysäköintipaikan rakentaminen tai parantaminen, kallion edustan raivaaminen, lähestymispolkujen parantaminen, tiedottaminen esim. kylttien muodossa.

Access-valiokunta tukee seuroja järjestämään kalliotalkoita. Access-henkilö voidaan lähettää paikalle organisoimaan ja opastamaan toimintaa.

Viranomaisyhteistyö on muuttunut yhä tärkeämmäksi. Eri virastoihin pidetään yhteyttä liittyen mm. kiipeilylupiin ja kiipeilypaikkojen suojeluun (uhkana rakentaminen, tiehankkeet, kaavoitus ym.).

Yhteistyö Metsähallituksen ja erityisesti luontopalveluiden kanssa tiivistyy erityisesti silloin, kun hankkeita kansallispuistojen perustamiseksi tai hoito- ja käyttösuunnitelmien päivittämiseksi käynnistetään.

SKIL tekee yhteistyötä 27Crag-nimisen verkkojulkaisun kanssa kallio- ja boulderreitti-tietojen eli topojen julkaisemisessa ja access-asioihin liittyvässä viestinnässä.

Vuonna 2025 edistetään access-rahaston perustamista. Rahaston tavoitteena on ratkaista vaikeimpia access-ongelmia pysyvällä tavalla maanomistusten ja kiinteistörekisteriin merkittyjen rasiteoikeuksien kautta. Rahasto toimii lahjoitusten ja niiden tuottojen avulla.

Tiivistetään yhteistyötä maakunnallisten virkistysalueyhdistysten kanssa ja liitytään jäseneksi tarvittaessa.

Access strategia

- Kaikki köysikalliot ja boulderit ovat ja pysyvät vapaan kiipeilyn piirissä
- Kiipeily on turvallista ja laadukasta
- Pysäköinti ja kulku kalliolle on hyvin järjestetty

Valiokunnan käytännön tehtäväkenttä vuonna 2025

- Yhteydenpito seuroihin ja seurojen access-vastaaviin.
- Seuravierailujen yhteydessä tutustutaan paikallisiin olosuhteisiin ja etsitään hyviä uusia ehdokkaita valiokuntaan.
- Access-kysymyksiin ja sopimuksiin liittyvä asiantuntijatuki SKIL seuroille, viranomaisille ja aktiivisille kallioiden kehittäjille.
- Valtakunnallinen kaikkia SKIL seuroja ja kiipeilijöitä palveleva edunvalvonta ja siihen liittyvä viestintä. Viestintää toteutetaan kaikille kohderyhmille eli seuroille, niiden hallituksille ja kiipeilijöille.
- Hyvistä toimintatavoista sekä kalliota koskevista rajoituksista viestiminen kiipeilijöiden suuntaan.
- Kallioiden kehittämiseen ja pulttaukseen liittyvien hyvien käytäntöjen edistäminen ja koulutus SKIL seuroille.
- Kallioiden kehittämistuen myöntäminen jäsenseuroille.
- SKIL:in vastuulla olevien köysi- ja bouldertopojen kehittäminen ja julkaiseminen.
- Yhteistyö 27Crag-nimisen nettitopo-sovelluksen kanssa access-asioissa sekä topojen julkaiseminen sovelluksessa.

- Access-asioihin liittyvän seurayhteistyön lisääminen. Tapaamiset pidetään, jos mahdollista, uusilla kallioilla ja/tai seuran kotipaikkakunnilla. Samalla katsastetaan mahdollisia uusia valiokunnan jäseniä.
- Tiedotetaan uuden Ulkokiipeilypaikkojen perustamis- ja ylläpito-oppaan valmistumisesta.
- Tunnistetaan hyviä uusia ehdokkaita valiokuntaan.

Tiedotus

Access-valiokunnan tärkein tiedotuskanava harrastajille, on Access-Facebook sivusto. Suositulla sivustolla tiedotetaan mm. kampanjoista, kielloista ja rajoituksista, muuttuneista ohjeista, turvallisuudesta sekä uusista kiipeilypaikoista ja -reiteistä. Muu tiedotus hoidetaan somen, sähköpostin sekä tapaamisten muodossa.

Edunvalvonta ja viranomaisyhteistyö

Eri viranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä; kuluttajaturvallisuus-, pelastus- ja muut viranomaiset. SKIL:n ja jäsenseurojen edustajat tiedottavat lajin turvallisuudesta ja liiton toiminnasta mm. turvallisuusseminaareilla ja messuilla.

Metsähallituksen kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä kansallispuistojen kiipeilymahdollisuuksien parantamiseksi. Access-valiokunta ja toiminnanjohtaja tulee jatkamaan työtään ulkoiluforumissa sekä muissa jokaisen oikeuden ja kallioiden vapaan käytön turvaavissa hankkeissa.

Ympäristöministeriön julkaisemaa kirjaa ”Jokamiehen oikeuksien opas” levitetään jäsenseuroille ja sitä käytetään työkaluna ristiriitatilanteissa. Ulkoilufoorumi ja siihen jäsenenä kuuluva SKIL olivat mukana luomassa sisältöä oppaaseen.

Liikuntapaikkajulkaisut ”Kiipeilyseinäopas”-kirja sekä vuoden 2024 aikana valmistuva ”Kalliokiipeilypaikkojen perustamis- ja ylläpito-opas” ovat kuntien ja viranomaisten käyttöön suunniteltuja oppaita vahvistamaan kiipeilyn asemaa sisä- ja ulkoliikuntamuotona.

Julkaisutoiminta ja yleinen tiedotustoiminta

Kirjat

Suomen Kiipeilyliiton kustantamia ja julkaisemia kirjoja käytetään kurssikirjoina sekä myydään liiton jäsenille lähinnä seurojen kautta.

Matti A. Jokisen kirjoittaman, alun perin vuonna 1961 ilmestyneen klassikkokirjan ”Alppien seinämillä” uusintapainos kertoo maamme kiipeilyn historiasta ja alkuvaiheista.

Suosittu Seinäkiipeily-kirja kuuluu oppimateriaalina useille kouluttaja- ja ohjaajakurssille ja on erinomainen työkalu myös lajin harrastajille. Kirjaa käytetään seinäkiipeilyn kurssilla kurssimateriaalina ja myydään edullisesti jäsenseurojen jäsenille sekä muille kiipeilyn harrastajille.

Kiipeilyliitolta tilattu Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkajulkaisu ”Kiipeilyseinäopas”-kirja on kuntien ja oppilaitosten saatavilla, ja turvaa laadukkaampien kiipeilyseinien rakentamista julkisiin tiloihin.

Kiipeilyliiton vuonna 2024 OKM:n tuella tehty Kalliokiipeilypaikkojen perustamis- ja ylläpito-opas on tarkoitettu sekä seurojen, että viranomaisten ja kuntien käyttöön tukemaan luonnon liikuntapaikkojen perustamis- ja ylläpitotyötä.

SKIL julkaisemat Kalliokiipeilyreitit- eli topokirjat kattavat eri alueita Suomesta, ja ne ovat suosittuja kiipeilijöiden keskuudessa. Aiemmin on tehty ja julkaistu koko Suomen kattava yleisopas, sekä Etelä-Suomi ja Lounas-Suomi Topokirjat.

Resurssien ja ehtimisen puitteissa Kalliokiipeilyreitit-kirjasarjan eli uusien topokirjojen tekoa jatketaan vuonna 2025 jo kolmannen sarjan kirjan, Keski-Suomen-Topon, teolla. Kirjasarjassa julkaistaan valokuviiin piirretyt reittikartat nykyisiltä kiipeilykallioilta. Kirjan kuvitusta on kerätty jo vuosien aikana.

Kirjojen sisältämä tieto ja artikkelit levittävät osaltaan sekä tietoa yleisesti kiipeilyharrastuksesta että erityisesti turvallisuudesta. Kiipeilyliiton kirjoja käytetään kurssikirjoina ja niitä tilaavat muun muassa seurakirjastot ja urheiluopistot.

Koulutusmateriaalit

Eri tasoisille harrastajakursseille on omat kurssimonisteensa, joita päivitetään jatkuvasti tarpeen mukaan, mm. kotimainen jääkiipeilyn opas, jota käytetään jääkiipeilyn harrastus- ja ohjaajakursseilla.

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutukseen on omat kurssimonisteensa. Junnuohjaajille ja juniorikoulutukseen tarkoitettu ”Junioriohjaajan opas kiipeilyseuroille” sekä kilpailujärjestäjille ”Kiipeilykilpailun järjestäjän opas” päivitetään vastaamaan nykyistä toimintaa.

Sekä seurojen, että kaupallisten kiipeilyhallien käyttämä Peruskurssi- kurssivihkonen päivitetään. Tätä materiaalia käytetään sekä seinäkiipeilyn alkeis- että peruskursseilla.

Tiedotustoiminta

Tiedotusta kehitetään. Liiton www-sivuja, Facebook-sivuja, liiton ja valiokuntien some- ja muita tiedotuskanavia käytetään aktiiviseen tiedottamiseen seuroille, seurojen jäsenille ja liiton sisällä (hallitus, toimisto, valiokunnat, työryhmät).

Liitto päivittää 2025 tiedotusstrategiansa vastaamaan tämän päivän vaatimuksiin ja haasteisiin.

Liiton uudistettuja www-sivuja kehitetään ja muitakin digitaalisia kanavia otetaan käyttöön liiton tiedottamisessa.

Kiireisiksi ajanjaksoiksi ja projektiluonteisiin hankkeisiin ostetaan ulkopuolista tiedotusosaamista (OKM tuen puitteissa).

Seurojen tukeminen

Seuroille annetaan tukea toiminnan ja kehittämisedellytysten parantamiseksi monella tavalla. Junnu-, kilpailu- ja koulutustoiminnan aloittamista ja kehittämistä tuetaan koulutuksilla, materiaaleilla ja neuvonnalla. Tiedotusta seuroille ja apua seuran tiedotukseen tarjotaan palkkaamalla (OKM tuen puitteissa) tiedottaja muun muassa seura- ja junioritoiminnan kehittämiseen ja koordinointiin. Näin seuroja voidaan tukea taloudellisen avun lisäksi toiminnallisesti, millä on ratkaiseva merkitys pienemmille ja aloittaville seuroille sekä niiden jäsenistölle. Paremmat seurojen jäsenpalvelut puolestaan mahdollistavat lajin kasvun myötä myös liiton jäsenmäärän ja rekisteröityneiden kiipeilijöiden määrän kasvun.

SKIL:n nuorisovaliokunta sparraa ja arvioi Tähtiseuraksi nuorisotoiminnan kategoriassa haluavia seuroja.

Seurat voivat hakea liitolta erillistä rahoitusta kehityshankkeilleen seuratuon muodossa. Lisäksi seurojen haettavana on erillinen access-tuki luonnon liikuntapaikkojen eli kiipeilykallioiden olosuhteiden parantamiseen ja turvaamiseen. Liitto tukee seuroja myös kalliotalkoiden järjestämisessä. Kiipeilykallioiden käyttöönottoon, niiden ylläpitoon ja kehittämiseen seurat saavat liitolta tukea kiipeilypaikkojen kehittäjien koulutuksen ja kalliovarustusten muodossa. Seurat saavat liitolta kaikki köysikiipeilykallion kiinteät varmistukset, eli pultit ja ankkurit. Koulutuksella ja laadukkaimmalla välineistöllä taataan näiden kiipeilypaikkojen varmistusten turvallisuus. Näihin välineisiin liitto on käyttänyt satoja tuhansia euroja.

Kiipeilyn harrastustoimintaa seuroissa pyritään lisäämään ja tukemaan kaikilla kiipeilyn eri osa-alueilla. Kalliokiipeilyssä kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen sekä luonnonsuojellisiin ja maisemallisiin ongelmiin.

Kiipeilyseinien rakentamisella myös pienempien seurojen käyttöön paikkakunnilla, joissa ei ole kiipeilyhalleja, edistetään antamalla jäsenseuroille hakemusten perusteella konsultointia ja mahdollisesti myös taloudellista tukea hankkeisiin. SKIL:n ja Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkajulkaisu ”Kiipeilyseinäopas”-kirja on apuna tässä työssä. Lisäksi jäsenseuroille annetaan tukea neuvotteluissa kuntien ja seinärakentajien kanssa.

Koko jäsenistöä kattava kiipeilyvakuutus toteutetaan yhdessä Pohjola-yhtiön kanssa. Vakuutus helpottaa suuresti seurojen juniori-, leiri- ja kilpatoimintaa, kun kaikki jäsenet ovat automaattisesti vakuutuksen piirissä.

SKIL on hankkinut seuroille kattavan Tupla-Turva toiminnanvastuu- ja vapaaehtoistyön vakuutuksen, joka on voimassa seuran toiminnassa. Liitto on maksanut seurojen puolesta Gramex- ja Teosto-maksut, jolloin seura voi soittaa tekijänoikeuden piirissä olevaa musiikkia tapahtumissaan.

Tiedottamisessa jäsenseuroille sekä hallituksen ja valiokuntien välillä käytetään pääsääntöisesti sähköistä tiedottamista. Tiedottamista jäsenistölle hoidetaan liiton www-sivujen, tapaamisten,

17.10.2024

tapahtumien ja kokousten sekä jäsenseurojen kautta. Sähköisiä välitiedotteita julkaistaan tarpeen mukaan. Liiton web-sivuja kehitetään antamaan sekä jäsenseuroille että valiokunnille paremmat mahdollisuudet tiedottaa toiminnastaan.

Talous

SKIL:n taloutta rahoitetaan OKM:ltä saatavalla yleisavustuksella, jäsenseuroilta kerättävillä jäsenveroilla, julkaisujen mainostuotoilla, yhteistyösopimuksilla sekä kurssien ja tapahtumien osallistumismaksuilla.

Vuonna 2025 Kiipeilyliiton on joko korotettava jäsenmaksuja tai lakkautettava toimintoja. OKM:n tulevaan 2026 avustuksen romahtamiseen on varauduttava siten, että Kiipeilyliitolla on noin 30000€:n rakenteellinen ylijäämä vuoden 2025 lopussa. Tämän toteuttaminen saman aikaan viime vuosien kustannusten voimakkaan kasvun kanssa on iso haaste. Ilman jäsenmaksujen korotuksia jopa liiton perustoimintoja uhkaa alasajo, eikä jäsenistön toivomasta palvelutason parantamisesta tarvitse haaveilla.

Liiton johdon sukupolvenvaihdokseen liittyvä uuden toiminnanjohtajan rekrytointi ja perehdyttäminen merkitsee huomattavia lisäkustannuksia etenkin vuodelle 2025. Vuoden 2024 budjetin mahdollinen ylijäämä onkin tarkoitettu nimenomaa näiden kustannusten peittämiseen. Sukupolvenvaihdoksesta aiheutuvat lisäkustannukset vuodelle 2025 ovat minimissään noin 27000€.

Tärkeä periaate liiton säästöjen kohdalla on se, että ei haluta leikata lasten ja nuorten toiminnasta.

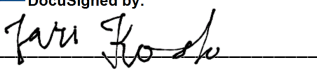
Kustannustason nousu näkyy myös jäsenille tärkeän, jäsenmaksuun sisältyvän Pohjolan kiipeilyvakuutuksen kohdalla. Hinta tulee nousemaan 51€:sta 59€:oon.

Osa säästöistä käytetään digitaalisen viestinnän kehittämiseen (mm. uusien www-sivujen sisältöihin). SKIMO-valiokunnan kilpatoimintaan sekä lajin kotimaan seuratoiminnan alkuun saattamiseen ja kehittämiseen haetaan OKM erityisavustusta. Jos tukea saadaan riittävällä tasolla, palkataan henkilö toiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen.

Liiton budjetti on esitelty tarkemmin liitteessä 1 (SKIL budjetti 2025).

Allekirjoitukset

Toimintasuunnitelman laatimisesta on vastannut toiminnanjohtaja yhdessä liiton hallituksen ja valiokuntien kanssa.

DocuSigned by:

7C846EF7199944B...
Helsingissä 17.10.2024

Jari Koski – Suomen Kiipeilyliitto ry. toiminnanjohtaja

Liite 1: SKIL budjetti 2025

1. TUOTOT	2025
1.1. Koulutustoiminta	
Ohjaajakurssi- & koemaksut	39 000 €
Julkaisujen myyntituotot	950 €
Muut tuotot	0 €
	39 950 €
1.2. Kilpailutoiminta	
Osanottomaksut	8 000 €
Muut tuotot	0 €
Sponssitulot	0 €
	8 000 €
1.3. Julkaisutoiminta	
Julkaisujen myyntituotot	1 400 €
Ilmoitus- & mainostuotot	0 €
Muut tuotot	0 €
	1 400 €
1.4. Nuorisotoiminta	
Osanottomaksut	2 000 €
Muut tuotot	0 €
Jäsenmaksut juniorit	36 800 €
Ilmoitus- ja mainostuotot	0 €
	38 800 €
1.5. Skimountaineering	
Osanottomaksut	0 €
Muut tuotot	0 €
Sponssitulot	0 €
	0 €
1.6. Kallioturvallisuus	
Muut tuotot	8 000 €
	8 000 €
1.7. Yleistuotot & -avustukset	
Muut tuotot	16 000 €
Vakuutusmaksut Sporttiturva	306800 €

17.10.2024

Jäsenmaksut aikuiset	105 850 €
OKM yleisavustus	95 000 €
	523650 €

TUOTOT YHTEENSÄ 619800 €

2. KULUT 2025

2.1. Koulutustoiminta

Henkilöstökulut	21 000 €
Matka- & majoituskulut	4 500 €
Muut toimintakulut	6 900 €
Hallinnon kulut	874 €
	33 274 €

2.2. Kilpailutoiminta

Henkilöstökulut	5 000 €
Matka- & majoituskulut	19 200 €
Muut toimintakulut	52 640 €
Hallinnon kulut	1 000 €
	77 840 €

2.3. Julkaisutoiminta

Henkilöstökulut	5 700 €
Matka- & majoituskulut	500 €
Muut toimintakulut	1 600 €
	7 800 €

2.4 Nuorisotoiminta

Henkilöstökulut	5 000 €
Matka- & majoituskulut	2 500 €
Muut toimintakulut	13 000 €
Hallinnon kulut	500 €
	21 000 €

2.5. Skimountaineering

Henkilöstökulut	5 000 €
Matka- & majoituskulut	0 €
Muut toimintakulut	1 500 €
Hallinnon kulut	200 €
	6 700 €

17.10.2024

2.5 Kallioturvallisuus

Henkilöstökulut	10 050 €
Matka- & majoituskulut	500 €
Muut toimintakulut	10 800 €
	<hr/>
	21 350 €

2.7. Hallintokulut

Henkilöstökulut	58 000 €
Matka- & majoituskulut	2 500 €
Yleiset hallintokulut	67 750 €
Vakuutusmaksut Sporttiturva	306800 €
	<hr/>
	435050 €

KULUT YHTEENSÄ

Yli- / alijäämä	603014 €
	16786 €